

В світі відомо, що **туризм** є високоприбутковою галуззю народного господарства для багатьох країн світу. Розглянемо рентабельність туризму на прикладах. В Іспанії він кожного року дає 17 млрд. дол. США., що становить 30 % доходів від щорічного експорту цієї країни, в Італії - 11 %, в Данії і в Австрії - 8 %. Зрозуміло, на сьогоднішній день показники економічної результативності українського туризму відрізняються від зарубіжних, проте в Карпатських горах є окремі центри, в господарській структурі яких рекреаційна галузь є повідною. На сьогодні Карпатський регіон займає друге місце в Україні за обсягом доходів від рекреаційної сфери (22 % від сумарного показника по Україні) і поступається тільки Криму (відповідно 42 %), випереджаючи Причорномор'я (17 %) і Приазов'я (13 %) [3].

Можна навести багато переконливих аргументів на користь **рекреаційної орієнтації** перспективного розвитку регіону

Українських Карпат

. Але це ще не означає, що стимулюючи економічні процеси в даному напрямі, можна відразу ж досягти необхідних результатів. Для цього необхідні важливі рішення і продумані практичні дії протягом довгого періоду. Тому

розвиток рекреації

в Карпатському регіоні можна розглядати в контексті структурної перебудови його народно-господарського комплексу, в стратегічній моделі якого ця галузь повинна стати однією з домінуючих. Саме це підтверджує актуальність та важливість розвитку туризму в Українських Карпатах, зокрема міжнародного туризму, доходи від якого можуть бути значним поповненням державного бюджету України.

Теперішній стан та **перспективи розвитку** туризму в Карпатському регіоні достатньо глибоко висвітлено у наукових працях Кравціва В., Жука П., Вачевського М., Мазура Ф. та інших вчених і дослідників. Тому проблема рекреації є надзвичайно важливою. Також вона вимагає подальшого всебічного вивчення. Необхідно розробити стратегію розвитку міжнародного туризму в Українських Карпатах.

На сьогодні імовірність "Технологічного буму" в Україні є дуже низькою, тому продуктивність праці і конкурентоспроможність продукції ще довго залишатимуться низькими. Звідси робимо висновок, що акцент на розвитку в Карпатському регіоні промисловості навряд чи виправдає себе. Крім того, при зростанні промислового виробництва загострюватиметься екологічна ситуація. Таким чином, необхідно зробити нестандартні дії і рішення при виборі пріоритетів у видах туризму в цьому регіоні, розвиток яких забезпечив би прогресивні зміни в економічному житті. Це, у свою чергу, сприяло б припливу капіталу в галузь (зокрема — іноземного).

Стратегічна мета перспективного розвитку карпатської території полягає в тому, щоб на основі оптимального використання природи, матеріально-технічних, трудових і інтелектуальних ресурсів, природного, економічного, наукового і технічного потенціалу, а також його історичних і географічних особливостей створити ефективну туристичну систему, яка забезпечить матеріальний добробут населення і екологічну безпеку

Карпатського регіону.

Освоєння його туристичного потенціалу є найбільш пріоритетним для розвитку Карпатського регіону. Цю тезу можна обґрунтувати наступними основними аргументами:

- наявна необхідна природно-ресурсна база (в Українських Карпатах налічується понад 800 джерел і свердловин лікувальних мінеральних вод, багато з них - унікальні) [1];
- існує могутній потенціал для розвитку різних видів туризму (мальовничі ландшафти, рельєф Карпат);
- вигідне географічне положення регіону (центр Європи);
- територіальний поділ праці (в Україні є тільки декілька регіонів, умови яких дозволяють забезпечувати задоволення суспільних потреб в рекреаційних послугах: Причорноморсько-азовський та Карпатський);
- відносно висока екологічна безпека регіону (порівняно з іншими регіонами України природа Карпат зазнала менших втрат і в багатьох місцях зберегла свій первісний стан, що є важливим для розвитку відпочинку і туризму);
- соціально-економічна специфіка гір (в гірських районах чотирьох карпатських областей проживає близько 1,3 млн. чол., а гори створюють специфічні, несприятливі умови для проживання і господарювання, тому тут надзвичайно гостро стоїть проблема зайнятості, і, як наслідок - низький рівень матеріального добробуту жителів гір) [3];
- економічна конкурентоздатність рекреаційної сфери.

Спектр видів туризму, які можна було б успішно розвивати в регіоні Українських Карпат, дуже широкий. Справа стоїть лише за інвестиціями і зваженою рекламною політикою. Проте не варто забувати і про ті види туризму які вимагають лише організаційних і творчих зусиль.

Сьогодні дуже популярним напрямом туризму в світі вважається **екологічний туризм**. Екологічний туризм можна розвивати як в національних парках, в територіях, що перебувають під охороною, так і на інших територіях [2]. Об'єктами власне цього виду туризму можуть бути як природні, так і культурні визначні пам'ятки, природні і природно-антропогенні ландшафти, де традиційна культура складає єдине ціле з навколишнім середовищем.

Екологічний туризм може принести великий дохід до державного бюджету, тим більше в регіоні країни, що розвивається. На багатьох територіях регіону екологічний туризм може стати галуззю спеціалізації (наприклад, в гірських районах), представляючи конкурентоспроможну альтернативу руйнуючій природу виробничо-господарській

діяльності.

На основі вже наявної організаційної туристської бази активний розвиток пригодницького туризму був би перспективним. Часто екотуристів захоплюють особливі визначні пам'ятки неживої природи, геоморфологічні, гідрологічні та інші об'єкти (гори і каньйони, печери, озера і річки). Тут, крім пізнавального, реалізується рекреаційний елемент екотуризму, який включає спортивний туризм, альпінізм, лижні, кінні, водні і піші походи та інші види активного і пасивного відпочинку.

Значного поширення міг би набути агротуризм, або сільський **зелений туризм**. Це туризм в сільській місцевості, при якому туристи під час свого відпочинку ведуть сільський спосіб життя на фермах, хуторах, селах [4]. Розвиток агротуризму став би найбільш актуальним для регіону з великим відсотком сільських поселень, що знову ж таки зможе вирішити проблему зайнятості сільського населення Карпатського регіону [5].

Перспективним є об'єднання спеціальних засобів розміщення, таких як санаторно-курортні, лікувальні і оздоровчі установи та об'єктів тимчасового розміщення: готелів, кемпінгів та ін., а так само інших об'єктів сфери обслуговування. Це зможе розширити набір послуг, що надаються, сприяти появі нового туристського продукту.

Таким чином, розвиток екотуризму та сільського зеленого туризму є головними перспективними напрямками туристичного бізнесу в регіоні Українських Карпат. Також варто сприяти міжнародним туристичним прибуттям та впроваджувати у туристичну практику різноманітні екзотичні види туризму (такі, як пригодницький чи екстремальний туризм).

Література

1. Вачевський М.В., Свінцов О.М., Кузнецов В.Ф. Розвиток рекреаційної сфери в Карпатському регіоні // Український бальнеологічний журнал. – 2001. – № 1. – С. 99-104.
2. Коробов В. Екологический туризм.
3. Кравців В.С., Євдокименко В.К., Габрель М.М. Рекреаційна політика Карпатського регіону. – Чернівці: Прут, 1995. – 68 с.
4. Мазур Ф.Ф. Соціально-економічні умови розвитку рекреаційної індустрії (на прикладі Карпатського регіону): Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 96 с.
5. Сільський туризм.
6. Томашевська О. Золоті поради для ведення бізнесу власниками агро осель // Гомін Дрогобиччини. – 2003. – № 2 (25). – С. 1.